

M.A. (PART-I)
- POLITICAL SCIENCE -
POLITICAL THEORY
(PAPER - I) (JAN- 2020)

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. Attempt any four questions.
2. All questions carry equal marks.

- Q.1 Evaluate normative approach to the study of political theory. 25
- Q.2 Explain Marxist approach as an important theory of state. 25
- Q.3 What is political obligation? Discuss important grounds of political obligation. 25
- Q.4 Give meaning of democracy and write important features of democracy. 25
- Q.5 Evaluate socialism as an important ideology. 25
- Q.6 Discuss various approaches to the study of development. 25
- Q.7 Explain the importance of Environmental studies in contemporary political theory. 25
- Q.8 Write short notes (Any Two) 25
- a) Behavioural approach
 - b) Power
 - c) Gandhism
 - d) Globalisation

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: 1. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
2. सर्व प्रश्नांस समान गुण आहेत.

- प्र.१ राजकीय सिद्धांताच्या अभ्यासातील मुल्यलक्षी दृष्टिकोणाचे मुल्यमापन करा. २५
- प्र.२ राज्याचा महत्वाचा सिद्धांत म्हणून मार्क्सवादी दृष्टिकोण विशद करा. २५
- प्र.३ राजकीय आबंधन म्हणजे काय? राजकीय आबंधनाच्या महत्वाच्या आधारांची चर्चा करा. २५
- प्र.४ लोकशाहीचा अर्थ विशद करा व लोकशाहीची महत्वाची वैशिष्ट्ये लिहा. २५
- प्र.५ एक महत्वाची विचारप्रणाली म्हणून समाजवादाचे मुल्यमापन करा. २५
- प्र.६ विकासाच्या अभ्यासातील विविध दृष्टिकोनांची चर्चा करा. २५
- प्र.७ समकालीन राजकीय सिद्धांतामधील पर्यावरण विषयक अभ्यासाचे महत्व स्पष्ट करा. २५
- प्र.८ टीपा लिहा (कोणतेही दोन) २५
- a) वर्तनवादी दृष्टिकोण
b) सत्ता
c) गांधीवाद
d) जागतिकीकरण

M.A. (PART-I)**- POLITICAL SCIENCE -****SELECTED ISSUES AND THEMES IN INDIAN POLITICS****(PAPER - II) (JAN-2020)****Paper II - Selected Issues and Themes in Indian Politics****[Time: 3 Hours]****[Marks: 100]**

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. Attempt any four questions.
2. All questions carry equal marks.

- Q.1 Discuss the philosophy of Indian Constitution and its Salient features. 25
- Q.2 Write a note on Indian Judiciary System. 25
- Q.3 Discuss the components of Union list, State list and Concurrent list. 25
- Q.4 'Coalition politics leads to instability'. Comment. 25
- Q.5 The demand for regionalism is a threat to nation building. Comment. 25
- Q.6 Discuss the Nehruvian Economic Policy. 25
- Q.7 Discuss the challenges and issue of National Security. 25
- Q.8 Discuss the financial Problems faced by Indian State. 25

[वेळ: ३ तास]**[गुण: १००]**

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: 1. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
2. सर्व प्रश्नांस समान गुण आहेत.

- प्र.१ भारतीय राज्यघटनेचे तत्वज्ञा आणि वैशिष्ट्यांची चर्चा करा. २५
- प्र.२ भारतीय न्यायव्यवस्थेवर टीप लिहा. २५
- प्र.३ केंद्र सूची, राज्य आणि समवर्ती सूची मधी घटकांची चर्चा करा. २५
- प्र.४ आघाडी शासनाच्या राजकारणामुळे 'अस्थिरता' निर्माण होते. या विधानावर भाष्य करा. २५
- प्र.५ 'प्रादेशिकवादाची मागणी राष्ट्रबांधणी पुढे धोका निर्माण करते. या विधानावर भाष्य करा. २५
- प्र.६ नेहरूप्रणित आर्थिक धोरणांची चर्चा करा. २५
- प्र.७ राष्ट्रीय सुरक्षेच्या संदर्भात समस्या आणि आव्हानांची चर्चा करा. २५
- प्र.८ भारतीय राज्यासमोरील असणाऱ्या आर्थिक समस्यांची चर्चा करा. २५

M.A. (PART-I)**- POLITICAL SCIENCE -****FOREIGN POLICY AND DIPLOMACY WITH SPECIAL****REFERENCE TO INDIA. (PAPER - I) (JAN-2020)****(3 Hours)****(Total Marks : 100)****Please check whether you have got the right question paper.**

- N.B. :**
1. Attempt **any four** questions.
 2. All questions carry **equal marks**.

1. Examine the nature and determinants of Foreign Policy.
१. परराष्ट्र धोरणाचे स्वरूप आणि परराष्ट्र धोरणांच्या निर्धारक घटकांचे परीक्षण करा.
2. Discuss the Foreign Policy making process in India.
२. भारतीय परराष्ट्र धोरण निर्मितीच्या प्रक्रियेची चर्चा करा.
3. Describe the important principles of Indian Foreign Policy.
३. भारतीय परराष्ट्र धोरणातील महत्वाच्या तत्वांची चर्चा करा.
4. Explain the relevance of SAARC in India's Foreign Policy.
४. भारतीय परराष्ट्र धोरणातील सार्कची उपयुक्तता स्पष्ट करा.
5. Evaluate the changes in Indo-US relations in Post-Cold war era.
५. शीतयुद्धोत्तर युगात भारत आणि अमेरिका यांच्यातील बदलत्या संबंधाचे परीक्षण करा.
6. Write a detailed note on India - EU relationship.
६. भारत आणि युरोपीय महासंघ यांच्यातील संबंधावर विस्तृत टीप लिहा.
7. Examine India's role in United Nations Peace Keeping Force.
७. संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या शांतीसेनेच्या धोरणातील भारताची भूमिका स्पष्ट करा.
8. Discuss India's relations with South-East Asia.
८. भारत आणि दक्षिण-पूर्व आशिया यांच्यातील संबंधाची चर्चा करा.

- N.B: 1. Answer any four questions in all.
2. All questions carry equal marks.

- Q. 1 Review of Swami Vivekananda's thought on Indian Renaissance.
- Q. 2 Discuss the Mahatma Phule's views on equality.
- Q. 3 Discuss on Mahadeo Govind Ranade's functions of Indian Social Reform Movement.
- Q. 4 Write an essay on the concept of Nationalism of Shri Arvindo.
- Q. 5 Explain the Mahatma Gandhi's views on truth and non-violence.
- Q. 6 Explain the ideas of Ram Manohar Lohiya about Socialism.
- Q. 7 Elucidate on M. N. Roy's new humanism.
- Q. 8 Critically evaluate G. K. Gokhale's liberal political thought.

वेळ: ३ तास

गुण : १००

- सूचना: १. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१ स्वामी विवेकानंदाच्या भारतीय पुनरुत्थानाच्या (Indian Renaissance) विचारांचा आढावा घ्या.
- प्र.२ महात्मा फुले यांचे समतेविषयी विचारांची चर्चा करा.
- प्र.३ महादेव गोविंद रानडेच्या भारतीय सामाजिक सुधारणा चळवळीच्या कार्याची चर्चा करा.
- प्र.४ श्री. अरविंद यांचा राष्ट्रवाद या संकल्पनेवर निबंध लिहा.
- प्र.५ महात्मा गांधी यांचे सत्य आणि अहिंसा याविषयी विचार विशद करा.
- प्र.६ राम मनोहर लोहिया यांचे समाजवादाविषयी विचार स्पष्ट करा.
- प्र.७ एम. एन. रॉय यांचे नव मानवतावाद या विचारावर भाष्य करा.
- प्र.८ गोपाल कृष्ण गोखलेच्या उदारमतवादी राजकीय विचारांचे टीकात्मक परीक्षण करा.